

6. Файзулина А. Г. Инвективы-композицы в системно-функциональном аспекте (на материале немецкого, русского и татарского языков) : автореферат дис. ... докт. филол. наук : 10.02.20 / А. Г. Файзулина ; Чувашский гос. ун-т им. И. Н. Ульянова. – Чебоксары, 2008. – 47 с.
7. Чабаненко В. А. Асоціація як універсальний чинник мовного розвитку / В. А. Чабаненко // Мовознавство. – 2005. – № 3–4. – С. 132–137.
8. Duden Deutsches Universalwörterbuch / hrsg. und bearb. vom Wissenschaftlichen Rat und den Mitarbeitern der Dudenredaktion. – Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverl., 1996. – 1816 s.
9. Duden «Grammatik der deutschen Gegenwartssprache» / hrsg. u. bearb. von Günther Drosdowski in Zusammenarbeit mit Peter Eisenberg u.a. – Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverl., 1995. – 864 s.
10. Kleine Enzyklopädie – deutsche Sprache / W. Fleischer u. a. (hrsg.). – Frankf. / M. etc.: Lang, 2001. – 845 s.
11. Lakoff G., Johnson M. Metaphors We Live by / G. Lakoff, M. Johnson. — Chicago, L. : University of Chicago Press, 1980. – 242 p.

Anastasiia Ryszkova

Motivation types of compound denominations of persons in the Modern German language

The article deals with the main motivation types of German compound denominations of persons (propositional, associative-metaphorical, modus, mixed and conceptual-integrating motivation) and their varieties in the aspect of cognitive onomasiology.

Key words: compound, denominations of persons, motivation, cognitive onomasiological analysis, German language.

Світлана Стройкова

**МОТИВАЦІЯ НОМЕНКЛАТУРИ ІХТІОФАУНИ В СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ
(КОГНІТИВНО-ОНОМАСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ)**

Статтю присвячено розглядові мотиваційних особливостей німецьких іхтіонімів у проєкції на структуру ментально-психонетичного комплексу, фрагменти якого послужили мотиваційною базою іхтіонімів. Схарактеризовано різновиди пропозиційно-диктумної, асоціативно-термінальної мотивації; модусну та змішану мотивацію німецьких назв риб.

Ключові слова: іхтіонім, види мотивації, когнітивно-ономасіологічний аналіз, ментально-психонетичний комплекс, ономасіологічна структура.

Сучасне мовознавство, пріоритетним напрямом якого є висвітлення проблем зв'язку мови та свідомості приділяє значну увагу описові концептуальних та мовних картин світу різних типів. Номенклатура іхтіофауни відображає одну з таких картин – наукову, хоча номенклатура риб є відбитком не лише наукових, а й наївних уявлень про світ певного народу. Отже, актуальність нашої роботи визначено, по-перше, потребою опису наукової й наївної картин світу та засобів їхньої вербалізації в сучасній німецькій мові, а також спрямованістю нашого дослідження на новітні та перспективні галузі лінгвістики: когнітивне термінознавство, когнітивну ономасіологію, семантику тощо.

Масив іхтіологічної номенклатури був об'єктом лінгвістичного аналізу в різних аспектах. На матеріалі російської мови номенклатурні назви риб (іхтіоніми) були об'єктом розгляду в лексико-семантичному та словотвірному аспектах (Ю. В. Халюков), в лінгвокультурологічному ракурсі (Р. Дайнюс), в етимологічному та мотиваційному аспектах (К. О. Березовська, А. С. Герд, В. В. Усачова). У германістиці описано особливості номінації та варіювання найменувань об'єктів іхтіофауни в австралійському варіанті англійської мови (В. А. Коваленко). Однак номенклатура іхтіофауни в сучасній німецькій мові ще не була предметом дослідження, зокрема й в обраному нами когнітивно-ономасіологічному аспекті.

Мета статті – схарактеризувати типи й різновиди мотивації німецьких номенклатурних назв риб у проєкції їхніх ономасіологічних структур на когнітивне підґрунтя творення. Із цією метою використовуємо розроблену О. О. Селівановою методику когнітивно-ономасіологічного аналізу й нове трактування мотивації «як наскрізної лінгвопсихоментальної операції формування ономасіологічної структури на підставі вибору мотиватора (-ів) із мотиваційної бази структури знань про позначене в складній системі зв'язків різних пізнавальних функцій етносвідомості» [7, с. 160].

Матеріалом дослідження обрано понад 3000 номенклатурних назв риб, вилучених шляхом суцільної вибірки з електронного тлумачного словника сучасної німецької мови «Das Digitale

Wörterbuch der deutschen Sprache des 20. Jahrhunderts», «П'ятимовного словника назв тварин (риби)» за редакцією В. Е. Соколова, а також з енциклопедії «Життя творити»– «Ланцетники. Круглороті. Хрящові риби. Кісткові риби» за редакцією проф. Т. С. Раса та ін.

Наукова новизна роботи полягає в комплексному аналізі мотиваційної природи номенклатури іхтіофауни в сучасній німецькій мові, обґрунтуванні типів та різновидів їхньої мотивації.

Головним методом нашого дослідження є розроблений О. О. Селівановою когнітивно-ономасіологічний аналіз, що передбачає два етапи. Першим етапом є інтерпретація ономасіологічної структури найменування. За ономасіологічною структурою німецькі іхтіоніми ми поділяємо на: прості деривати: *Bitterling, Sander, Blocker, Kärpfling*; композити: *Goldlachs, Neonsalmmler, Buchstabenbarsch, Platinbeilbauchfisch*; складені найменування: *grüner Streifenhechtling, europäischer Flughahn, Franzosen-Kaiserfisch, Doppelhorn-Kofferfisch*. Більшість німецьких іхтіонімів є композитними найменуваннями, що «зумовлено значною продуктивністю композитоутворення в німецькій мові» [1, с. 6]. Ономасіологічна структура простих дериватів містить ономасіологічний базис та їхній зв'язок зі значенням слова. Наприклад, слово *Drescher* є результатом вторинної номінації від найменування особи, що зберігає у своїй структурі ономасіологічну ознаку предиката та базис *-er*, властивий діячеві. Позначення риби здійснено на підставі подібності її поведінки під час полювання з роботою молотника. Інтерпретація ономасіологічної структури композитів потребує поряд із встановленням мотиваторів ще й з'ясування смислового та синтаксичного зв'язку між ними. Ономасіологічна структура складеного найменування передбачає також встановлення смислового й формального зв'язку компонентів сполуки [7, с. 154].

На другому етапі когнітивно-ономасіологічного аналізу було здійснено моделювання структури знань про позначене, що ґрунтується на розробленій О. О. Селівановою моделі ментально-психонетичного комплексу (МПК). Модель МПК є «модель інформаційної структури свідомості, що ґрунтується на розгляді свідомості як холистичного й синергетичного психофункціонального континууму поєднання п'яти пізнавальних функцій: відчуттів, почуттів, мислення, інтуїції та трансценденції – і колективного позасвідомого. МПК інтегрує пропозиційну (істинну) інформацію з асоціативно-метафоричною, яка сформована через переінтерпретацію знань у термінах інших предметних сфер на підставі мисленнєвої аналогії, синестезії, образного сприйняття об'єкта. Компонентами МПК є ймодус як оцінна складова інформаційної структури, концептуальний план, що контролює відповідність до умов використання знань в актах номінації й комунікації» [8, с. 322].

Залежно від статусу обраного мотиватором компонента структури знань у масиві німецьких назв іхтіофауни ми, вслід за О. О. Селівановою, виокремили пропозиційно-диктумний, асоціативно-термінальний, модусний та змішаний типи мотивації.

Чимало номенклатурних назв риб мотивовано на підставі об'єктивних знань про зовнішній вигляд, особливості плавання, поведінки, місця перебування риб та ін. Мотиватори таких іхтіонімів використовуються в прямих значеннях й обираються з ядерного компонента МПК – диктуму пропозиції. Такий тип мотивації названо пропозиційно-диктумним, у складі якого ми виокремлюємо такі різновиди: гіперонімічний та предикатно-аргументний [6, с. 128].

Гіперонімічний різновид мотивації в масиві німецьких іхтіонімів вказує на способи категоризації номенклатури риб у науковій картині світу: назва родини повторюється в позначенні назв видів. Наприклад, в іхтіологічній номенклатурі ряд риб *Heringsartige* містить родину *Heringe* і види *Afrikanischer Hering, Pazifischer Hering* і *Kaspischer Hering*, об'єднані в рід *Echte Heringe*, а до ряду *Karpfenartige* належить родина *Karpfenfische* і види *Karpfen, Spiegelkarpfen, Lederkarpfen, Schuppenkarpfen*.

При еквонімічному різновиді мотиватор обраний з позначень одного рівня узагальнення, зафіксованих в одному класі об'єктів як рубрикативи [2, с. 431]. Приміром, спостерігаємо перенесення на найменування риб однієї родини, наприклад, *Makrelenhechte: Pazifischer Makrelenhecht, Atlantischer Makrelenhecht, Zwerg-Makrelenhecht* назви іншої родини *Hechte*.

Предикатно-аргументний різновид ґрунтується на відтворенні у номенклатурних назвах іхтіофауни типових ситуацій поведінки й життєдіяльності риб. Так, мотиваторами німецьких іхтіонімів є предикати, зокрема:

– руху в поєднанні з локативом перебування риби: *Schlammpringer* «*Da sie mit ihrem gekrümmten Schwanz sich schnell vom Boden abstoßen können, erhielten sie den Namen*» [12]; *Korallenklammer* «*Dabei versteckt er sich in den Zweigen lebender Steinkorallen*» [14];

– способу руху: *Schrägschwimmer* «*Die Tiere schwimmen ständig von der Längsachse aus gesehen schräg*» [12]; *Kopfstecher* «*Die Kopfstecher sind eine Familie, die durch ihre senkrechte Schwimmweise, bei der der Kopf nach unten gehalten wird, auffällt*» [13].

– звучання: *Schnapper* «*Vorne im Maul sitzen große Fangzähne. Der Schnapper lebt in den subtropischen Riffen, wo er seiner Beute auflauert und plötzlich zuschnappt*» [12];

– харчування: *Algenfresser* «*Als Algenfresser werden eine Reihe von Süßwasserziefischen aus der Ordnung der Karpfenartigen bezeichnet, die sich hauptsächlich von Algen ernähren*» [12].

Крім предиката, мотиваторами номенклатурних назв риб є терми, серед яких найбільш поширеним є локатив, який є диференційною ознакою риб за зоною їхнього поширення, місцем походження, перебування. Локатив, що фіксує географічний ареал поширення риби, може позначати: 1) сторону світу *Nordischer Meerbrassen*; 2) певний географічний регіон *baltischer Stör*; 3) континент *europäischer Sardine*; 4) країну *Grönland-Hai*; 5) острів *Korsikaforelle* та ін. Мотиватор-локатив може фіксувати середовище перебування риби: *Bachforelle* «*Allerdings ist sie auch zahlreich in schnell fließenden Flüssen und Bächen der Niederungen zu finden*» [15]. Не досить поширеним мотиватором німецьких іхтіонімів є комітатив: *Schleimfisch* – «шкіра захищена слизом, що дозволяє їм досить довго бути без води» (4, с. 223); інструментиви: *Stachelrochen* «*Namens gebend für die Stachelrochen ist ihr langer, mit Giftstacheln bewehrter Schwanz*» [12]. Здебільшого інструментиви на позначення виросту на тілі риби є метафоричними, тому такі мотиватори не можуть відповідати статусу позиційної мотивації.

Окрім того, в ономаціологічній структурі німецьких іхтіонімів представлені складники партонімичного рівня: *Großaugenbarsch* «*Riesige Augen mit einer Licht reflektierenden Schicht sind eine Anpassung an Nachtaktivität*» [12]; *Flösselhechte* «*Das namensgebende Merkmal der Familie sind die fünf bis 18 dorsale Flössel, die die Rückenflosse ersetzen und mit je einem Stachel ausgestattet sind*» [12], а також рівнів якості й кількості, які фіксують особливості забарвлення й будови тіла риби та його частин: *Rotflossenrasbora*, *Dreischwanzbarsch* «*Durch die nach hinten verlängerte Rücken- und Afterflosse sehen die Fische aus, als hätten sie drei Schwänze*» [12]; *Kleiner Stör*, *Großer Rotbarsch*.

Загалом, пропозиційно-диктумний тип мотивації відображає наукові знання про перебування, харчування, плавання риб, а в метафоричному типі, також поширеному серед номенклатури іхтіофауни відтворено здебільшого наївну картину світу. Отже, другим типом мотивації німецьких іхтіонімів, альтернативним пропозиційно-диктумному, є асоціативно-термінальний, що ґрунтується на метафоризації. При описі цього типу мотивації ми використовуємо теорію концептуальної метафори, розроблену американськими мовознавцями Дж. Лакоффом і М. Джонсоном. Згідно з їхньою теорією, метафора є використанням знака однієї концептуальної сфери на позначення складника іншої. Концептуальна сфера (домен), що постачає знаки, які переносяться до іншої сфери, названа джерелом (source domain), або донорською. Сфера, яка запозичує знаки із джерела, є мішенню (target domain), або рецепієнтною [11, с. 5].

У масиві німецьких іхтіонімів донорськими зонами, які постачають знаки до сфери іхтіології, є переважно концептосфери ЛЮДИНА, ТВАРИНА, АРТЕФАКТ. Найбільш поширеною донорською концептуальною сферою для номенів іхтіофауни є сфера ЛЮДИНИ, з якою порівнюються риби зважаючи на аналогію частин тіла риби й людини (соматизми): *Nase* «*Ihren Namen verdanken sie ihrem weit verständigen Maul, das ihre Kopfspitze wie eine stumpfe Nase aussehen lässt*» [12], *Seezunge*, *Ohrensardine*. Метафоризованими є також позначення поведінки риб, які порівнюються з діями людини. Здебільшого це назви з ономаціологічним базисом, позначенням найменувань осіб, експлікованим мотиватором предиката: *Schläfer* «*den Namen hat er sich nicht zu unrecht, da er sich in den freien Natur schlafend auf die Seite legt um dann im richtigen Augenblick vorbeischwimmende kleine Fische zu fangen*» [13]; *Angler* «*Das namens gebende Merkmal der Angler ist die Ausbildung einer «Angel», also einen Leuchtorgans oberhalb der Tiere, welches sich wahrscheinlich aus einem der vordersten Stachel der Rückenflosse entwickelt hat*» [12].

Поширеною донорською концептуальною сферою для німецьких іхтіонімів є також інші тварини: ссавці: *Katzenwels* «*Der Katzenwels besitzt einen breiten und flachen Kopf mit einem großen Maul. Dieses ist von vier Paar Barteln umgeben, die er zur Nahrungssuche verwendet*» [12]; комахи: *Schmetterlingsfisch*; земноводні: *Froschfisch*; павукоподібні: *Seeskorpion*; плазуни: *Wurmfish*, *Schlangenmakrele*; птахи: *Pelikanaal* «*Kennen zeichnend für die Tiere ist das riesige, kescherförmige Maul, das sehr viele, aber nur kleine Zähne enthält*» [12], які уподібнені до риб на підставі зорових гештальтів, зокрема, форми й забарвлення тіла чи його частин.

Спостереження за зовнішнім видом риб спричиняють аналогію з артефактами, що відображене в ономаціологічній структурі іхтіонімів: *Buckellachs* «*Sein Name kommt von seinem extrem hohen Buckel, den die geschlechtsreifen Fische zur Lachzeit bekommen*» [12], *Segelkärppling* «*Der Name leitet sich von der hohen segelartigen Rückenflosse ab*» [12], *Sägebarsch*.

Зважаючи на різноманітність механізмів асоціювання й аналогізації, покладених в основу метафоричного творення німецьких іхтіонімів, ми виокремлюємо, слідом за О. О. Селівановою,

структурно-метафоричний, дифузно-метафоричний та гештальтний різновиди асоціативно-термінального типу мотивації. «Структурно-метафоричний різновид характеризується інтеграцією сфер джерела й мішені на підставі одного суміжного компонента» [7, с. 164]. Таким компонентом для німецьких номенів риб є параметри розміру, обрані з донорських концептосфер ЛЮДИНА, ІРРЕАЛЬНА ІСТОТА: *Zwergwels* «*Er ist einer der kleinsten Lebensgebärenden Zahnkarpfen mit einer Größe um 3,6 cm im weiblichen Geschlecht. Die Männchen bleiben mit ca. 2 cm deutlich kleiner*» [12]; *Riesenhai, Phantomsalmle*.

На відміну від попереднього різновиду асоціативно-термінальної мотивації дифузно-метафоричний різновид ґрунтується на дифузному поєднанні асоціативних комплексів [7, с. 164], тобто схожості сценаріїв поведінки чи життєдіяльності риби та людини, іншої тварини: *Himmelsgucker* «*Meist liegen sie im Bodegrund vergraben, nur die Oberseite des Kopfes mit den ganz hoch stehenden Augen ist sichtbar*» [12]; *Kuckucks-Fiederbartwels* «*Er ist der einzige Fisch von dem bekannt ist, das er Brutparasitismus betreibt. Der Name leitet sich vom Kuckuck ab, der ebenfalls ein Brutparasit ist*» [12].

Гештальтний (образний) різновид ґрунтується на конекціях асоціативно-термінальної частини когнітивної моделі із зоровими, слуховими, тактильними та іншими образами, уявленнями, відчуттями на основі дотичності двох концептів [6, с. 174]. Так, предикат концептосфери ТВАРИНА став мотиватором німецького іхтіоніма *Grunzer* на підставі уподібнення слухових гештальтів: «*Die Fische erhielten ihren deutschen Namen, da sie mit ihren Schlundzähnen grunzende Laute erzeugen können, die durch die Schwimmblase als Resonanzkörper verstärkt werden*» [12]. Найменування *elektrischer Wels* пояснюється наявністю у риби органів, що виробляють електричний струм: «*Die Tiere können zur Betäubung ihrer Beute Stromstöße einsetzen*» [12].

Як відзначає О. О. Селіванова, «пропозиційне ядро МПК і його термінальна частина пов'язані зі складником оцінки – модусом» [7, с. 165], що визначає оцінку риби номінаторами. На думку дослідниці, «когнітивно-ономасіологічний аналіз може пролити світло не лише на особливості оціночного сприйняття світу етносом, а й на оцінці пріоритети, стереотипізовані в етносвідомості, механізми їхнього використання в процесах номінації. Обрання саме оцінки позначуваного мотиваційною базою ономасіологічної структури ґрунтується на різних пізнавальних функціях: сенсорних механізмах інтеріоризації світу, емоційному сприйнятті, мисленнєвій раціональній обробці, образно-метафоричному уподібненні з опертям на стереотипи, культурну символіку, архетипи колективного позасвідомого» [7, с. 165–166]. Німецькі номенклатурні назви риб, мотивовані на підставі модусу, складають нечисленну групу, у якій модусну мотивацію поєднано як із пропозиційно-диктумною, так із асоціативно-термінальною. Модусний компонент у таких іхтіонімах передає сенсорні: *Bitterling* – «оскільки м'ясо цієї риби є несмачним» (4, с. 264), естетичні оцінки риб: позитивна *Engelfisch* – «має дивовижно яскраве забарвлення й витончені обриси тіла» (4, с. 409); негативна *Seeteufel* – «має велику голову, а велетенський рот цього чудовиська має безліч гострих зубів» (4, с. 512).

Ознаки асоціативно-термінального та пропозиційно-диктумного типу мотивації поєднує в собі змішаний тип мотивації, що має вибір мотиваторів у різних частинах МПК. Одна ономасіологічна ознака обирається з предикатно-аргументної структури, а інша з термінально-асоціативної частини або модусу [6, с. 175]. Змішано мотивований іхтіонім *Lippfisch* «*Die Bezeichnung Lippfische kommt von den wulstartigen Lippen, die besonders die größer werdenden Arten auszeichnet*» [12] є результатом пропозиційної мотивації гіперонімом *Fisch*, а також асоціативно-термінальної мотивації за схожістю частини тіла з соматизмом людини; гіперонім може поєднуватися з метафоричним компонентом донорської сфери АРТЕФАКТ, пов'язаний із специфікою поведінки риби у випадку загрози: *Kugelfisch* «*Die Körperform von Kugelfischen hat eine rundliche, gedrungenen Gestalt. Kugelfische können sich bei Gefahr aufpumpen*» [12]. У мотиваційній базі німецьких іхтіонімів змішаного типу мотивації гіперонімічний складник диктуму пропозиції корелює зі знаком донорської сфери НАТУРФАКТ на підставі схожості зорових гештальтів за формою й кольором тіла: *Blattfisch* «*Er ähnelt sich in seiner Körperform abgestorbenen gelbbraunen Blättern*» [12].

За мотиваційним механізмом номенклатура іхтіофауни в німецькій мові є різноманітною. Її назви відображають як наукові знання про рибу та її класифікаційну ієрархію, так і наївне сприйняття етносом зором, слухом, смаком тієї чи іншої істоти. Такі номенклатурні назви різноманітні також і за номінативною природою. Диференціація видових назв більш ускладнює структуру номенклатурної одиниці.

Отже, дослідження німецьких іхтіонімів мають значні перспективи. Вони можуть встановити наукову та наївну картину світу німецького етносу в процесах номінації. Перспективою нашого

дослідження є когнітивно-ономасіологічний аналіз міфологемної мотивації та різновидів змішаного типу мотивації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вашунин В.С. Субстантивные сложные слова в современном немецком языке / В. С. Вашунин. – М.: Высш. шк., 1990. – 159 с.
2. Золотова Г. А. Синтаксический словарь. Репертуар элементарных единиц русского синтаксиса / Г. А. Золотова. – М.: Наука, 1988. – 440 с.
3. Іхтіологічний російсько-український тлумачний словник [уклад. І. М. Шерман, Ю. В. Пилипенко]. – К.: Видавничий дім «Альтернативи», 1999. – 272 с.
4. Жизнь животных: Ланцетники. Круглоротые. Хрящевые рыбы. Костные рыбы. / Под ред. Т. С. Расса. – 2-е изд., перераб. – М.: Просвещение, 1983. – 575с.
5. Пятиязычный словарь названий животных (рыбы) / Под ред. Е. В. Соколова. – М.: Рус яз., 1989. – 734с.
6. Селиванова Е. А. Когнитивная ономасиология (монография). – К.: Фитосоцицентр, 2000. – 248с.
7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 712 с.
8. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля-К, 2006. – 716 с.
9. Селіванова О. О. Когнітивний аспект термінотворення (на матеріалі української номенклатури етномофауни) / Українська термінологія і сучасність. Збірник наукових праць. Випуск VIII. – К.: КНЕУ, 2009. – 316с.
10. Das Digitale Wörterbuch der deutschen Sprache des 20. Jahrhunderts. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dwds.de/>.
11. Lakoff, G. Metaphors We Live By / G. Lakoff, M. Johnson. – Chicago, London : University of Chicago Press, 1980. – 242 p.
12. Wikipedia: Die Frei Enzyklopädie [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://de.wikipedia.org/>.
13. www.aqua4you.de/fischart
14. www.world-of-animals.de
15. wittgensteiner.com/fische.html.

Svitlana Stroykova

Motivation of the german names of fishes (cognitive-onomasiological aspect)

The article focuses on motivated features of the German names of fishes in a projection on the model of the mental psychonetic complex, fragments of which serve as the explanatory basis of the ichthyonyms. The varieties of dictum-propositional, associative-terminal motivation, modus motivation and ichtyonims of mixed motivation type are characterized.

Key words: ichthyonim, motivation, cognitive onomasiological analysis, mental psychonetic complex, onomasiological structure.

Ольга Цобенко

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛОВНИКОВИХ ДЕФІНІЦІЙ АНГЛОМОВНИХ НОМІНАЦІЙ ЮВЕЛІРНИХ ПРИКРАС

Цю роботу присвячено дослідженню семантичної структури значення англомовних номінацій ювелірних прикрас. Дослідження виконано на матеріалі словникових дефініцій зазначених номінацій за допомогою компонентного аналізу.

Ключові слова: номінація, дефініція, сема.

Одним із пріоритетних завдань сучасної семасіології є визначення семантичної структури лексеми та лексико-семантичного варіанта [2, с. 72]. Незважаючи на численні роботи, присвячені розглядові цього питання на матеріалі різноманітних груп лексики, недостатньо дослідженою залишається так звана конкретна лексика, до якої належать і номінації ювелірних прикрас.

Метою дослідження є аналіз семантичних особливостей словникових дефініцій номінацій ювелірних прикрас в англійській мові. Матеріалом дослідження слугували найменування ювелірних прикрас, вилучені з двох англомовних тлумачних словників, а саме: *New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Dictionary, The Oxford English Reference Dictionary*. Зазначимо, що для більш